

Europaudvalget

FOLKETINGET

REFERAT

AF 50. EUROPAUDVALGSMØDE

Dato: Torsdag den 28. september
Tidspunkt: Mødet startede kl. 9.50
Sted: Vær. 2-133

Til stede: Kenneth Kristensen Berth (DF), fungerende formand, Christina Egelund (LA) og Holger K. Nielsen (SF).

Desuden deltog: Statsminister Lars Løkke Rasmussen.

Punkt 1. Forelæggelse af det uformelle digitale topmøde for stats- og regeringschefer den 29. september 2017

Uformelt møde i Det Europæiske Råd 29/9-17 – bilag 1
(invitationsbrev til stats- og regeringschefer)

Statsministeren: På fredag skal der være et såkaldt digitalt topmøde i Tallinn. Det afvikles dog ved fysisk fremmøde. Man kunne have valgt noget andet, hvis man virkelig ville være tro mod temaet, men det er nok meget godt, at vi alle sammen flyver til Tallinn. De fleste gør det allerede i dag, men topmødet er først i morgen kl. 12. Det er indkaldt af det estiske EU-formandskab, der har ambitioner om at sætte mere fokus og tempo på EU's digitale dagsorden. Det er et uformelt topmøde, og det betyder, at der ikke skal træffes beslutninger, og at der ikke skal vedtages konklusioner. Det er en anledning til at drøfte sagen bredere og til at fortælle om danske erfaringer med digitalisering. Vi skal også drøfte de problemstillinger, som vi i EU kommer til at stå over for i de kommende år, og som alle landene også hver især står over for.

I aften er der inviteret til en uformel middag for dem, der vælger at ankomme allerede i dag. Det er min forventning, at langt de fleste vil møde op, og som jeg har forstået det, vil præsident Macron gerne bruge den uformelle middag til at fortælle om sine visioner for Europa, som han også udfoldede forleden på Sorbonneuniversitetet.

Det egentlige formål er det digitale topmøde, og jeg synes, det er meget positivt, at det estiske formandskab har valgt at sætte fokus på den dagsorden. Det er en dagsorden, som vi fra dansk side prioriterer højt, og som vi igennem længere tid – og sammen med en stribe andre lande – har presset på for at få fremmet i EU-sammenhæng.

Formålet er ikke at træffe beslutninger, men at give plads til en mere fri og strategisk drøftelse af, hvordan vi i EU sikrer vores førerposition på det felt – og af, hvordan vi sikrer vores interesser i en globaliseret verden, der bliver stadig mere digital. Jeg er blevet bedt om – sammen med kommissionsformanden og den italienske premierminister – at holde et af tre indledende oplæg. Mit oplæg vil have fokus på Danmarks erfaringer med digitalisering på grundlag af den danske førerposition på området. Jeg forventer, at vi under den første arbejds-session fredag formiddag skal drøfte digitalisering af den offentlige sektor. Vi har fra dansk side rigtig gode erfaringer at byde ind med. Det er godt at blive mindet om det en gang imellem, for når vi diskuterer digitaliseringsprojekter i Danmark, taler vi tit om dem,

der ikke er kommet flyvende fra start, men mange af dem lander jo heldigvis rigtig godt. Tag f.eks. den digitale tinglysning, som man kunne læse rigtig meget om i aviserne, da den var under implementering. Man har læst meget mindre om den, efter den er implementeret og fungerer perfekt. Så det er godt at blive mindet om succeserne, når nogen spørger, om vi ikke vil dele ud af de danske erfaringer. De har nemlig været ret gode, siden vi i 2001 for alvor begyndte at modernisere og digitalisere den offentlige sektor med det til følge, at 80 pct. af kommunikationen mellem borgere og virksomheder i den offentlige sektor i dag foregår digitalt.

Vi skal også drøfte vores ansvar som regeringer i forhold til cybersikkerhed. Vi arbejder alle nationalt for at modvirke, at borgere og virksomheder bliver udsat for cyberangreb, og det er fornuftigt med en erfaringsudveksling, men også en drøftelse af, hvad vi kan gøre i fællesskab i EU.

Den anden arbejds-session vil have fokus på den digitale økonomi. Vi må drøfte, hvordan vi kan fastholde vores digitale frontløberposition ved at udvikle det indre marked og den arbejdsstyrke og infrastruktur, som vi har brug for. I den sammenhæng skal vi ikke mindst drøfte fremskridt i videreudviklingen af det digitale indre marked. For os er det vigtigt, at der er fokus på at fjerne unødvendige barrierer for virksomhederne på det digitale indre marked, ligesom vi kender det fra fjernelsen af barrierer fra det gamle indre marked.

Et initiativ, som vi fra dansk side har haft stort fokus på, handler om at sikre frie datastrømme på tværs af EU. Der er flere eksempler på uberettigede nationale krav til fysisk opbevaring af eksempelvis regnskabsdata på servere i de pågældende lande. I en mere og mere digitaliseret verden kan den slags krav jo være en barriere for, at virksomhederne kan operere på tværs af grænserne. Her kan man så glæde sig over, at Kommissionen – bl.a. efter pres fra Danmark og en række andre lande – har præsenteret et forslag om frie datastrømme. Det synes jeg er godt. Det er som sagt et uformelt møde, og der skal ikke konkluderes noget, og det er min forventning, at vi oven på den drøftelse vender tilbage til spørgsmålet om digitalisering på det ordinære DER-møde i oktober måned.

Til sidst vil jeg gerne sige et par ord om den uformelle middagsdrøftelse, der skal finde sted i aften. Det er min forventning, at der ikke mindst på udspil fra Macron, vil være en fri drøftelse om EU's fremtid, dels med udgangspunkt i Macrons tale, som vel vil blive gentaget – formentlig i en lidt afkortet version, tillader jeg mig at håbe – dels på grundlag af kommissionsformandens betragtninger i talen om Unionens tilstand.

Jeg er langt hen ad vejen enig i Junckers udgangspunkt om, at vi skal se positivt på tingene. Vi skal være optimistiske, for økonomien i Europa går bedre, væksten stiger, arbejdsløsheden falder, vi har set et betydeligt fald i den illegale migration. Der er altså ikke stor grund til forfalde til mismod, for Europa leverer faktisk, om end det tager sin tid. Jeg er også enig med Juncker i, at tiden ikke er til traktatændringer, men så tror jeg nok, at jeg vil gå et skridt videre end ham, for jeg synes heller ikke, at tiden er til nye og store projekter og institutionelle diskussioner, der laver grundlæggende om på opbygningen af EU. Det har vi ikke brug for. Jeg synes, og jeg håber, at det vil være den generelle stemning, at vi skal blive

tro mod den dagsorden, vi aftalte i Bratislava for 1 år siden – altså, at vi skal bruge vores kræfter på at levere konkrete resultater på opgaver, som vi gav hinanden ved den lejlighed: skabe grundlag for økonomisk vækst i Europa, håndtere migrationspresset og styrke borgernes sikkerhed. På disse punkter går udviklingen faktisk i den rigtige retning, og det viser, at det har en positiv effekt, når vi i EU sætter os konkrete mål. Vi er ikke i mål endnu, men af præcis den grund mener jeg sådan set også, at vi skal fortsætte den kurs, vi har stukket ud, fremfor at udstikke en ny. Det vil være min indgang til drøftelserne, som jeg i øvrigt ser rigtig meget frem til. Det bliver spændende. Som sagt skal der ikke konkluderes, og skulle formand Tusk alligevel drage en konklusion, tror jeg, det vil være, at det har været en interessant drøftelse – og at vi vil fortsætte på rådsmødet i oktober. Det var, hvad jeg umiddelbart ville fremhæve fra mødet i morgen og middagen i aften.

Holger K. Nielsen spurgte, om der var EU-initiativer på bedding, for så vidt angår cyberangreb og cyberforsvar, eller om var det NATO, der stod for den dagsorden. Cybersikkerhed var for ham en af de væsentligste sikkerhedspolitiske dagsordener p.t. Og kunne statsministeren sige noget om, hvorvidt der ville komme en ændring i den tyske europapolitik. Forventede man, at hun ville sige noget om den tyske politik under aftenens middag? Hvor mente regeringen, at Tyskland ville stå efter valget i forhold til præsident Macrons meget ambitiøse dagsorden?

Den fungerende formand spurgte, om statsministeren i sit oplæg om digitalisering ville advare sine kolleger om digitaliseringens konsekvenser for de nationale postvæsener. I Danmark havde man nemlig undervurderet problemet. Han mente, at de taler, som Juncker og Macron havde holdt, var noget af det mest virkelighedsfjerne, han nogensinde havde hørt. Hvad var regeringens holdning til Macrons forslag om en fælles asylprocedure, hvor EU overtager landenes asyl- og integrationspolitik? Regeringen havde sagt, at det var dens ambition at afskaffe forsvarsforbeholdet på et tidspunkt, så mente regeringen, at en EU-hær var hensigtsmæssig? Og hvordan hang det sammen med ambitionen om, at 2 pct. af landenes forsvarsbudget går til NATO, som der i forvejen ikke var den store villighed til at indfri? Og delte statsministeren Macrons ambition om, at alle EU-lande skal være eurolande? Og hvad mente han om en fælles EU-finanspolitik? I sin tale var Juncker inde på at indsætte en EU-økonominister, der kan rejse rundt og fortælle om statsledere og finansministre, hvordan landenes finanser skal styres. Han havde forståelse for, at statsministeren ikke bare ville smække døren i hovedet på Macron, men den danske befolkning skulle vide, om regeringen var enig i de perspektiver, som den franske præsident fremsatte.

Statsministeren påpegede, at han ikke var ekspert i cybersikkerhed, men at Kommissionen den 8. september havde offentliggjort en cybersikkerhedspakke, hvor et af de vigtigste elementer var en cyberstrategi med en opsummering af Kommissionens igangværende og fremtidige tiltag. Den indeholdt også et forslag til en forordning, der skal modernisere EU-agenturet for net- og informationssikkerhed og indføre en ny fælles europæisk certificeringsordning for IKT-produkter. Man talte også om at etablere et cybersikkerhedsagentur. Statsministeren fandt den europæiske dimension positiv, og opgaven var at forankre samarbejdet på den rigtige måde, så man bruger ressourcerne effektivt.

Om situationen efter det tyske valg sagde statsministeren, at der kun var én mulig koalition i Tyskland, og at man forventede, at det ville tage tid at få den til at falde på plads. Det var svært at spå om, hvilken gennemslagskraft det ville have på tysk europapolitik. Statsministerens tyske partikolleger ville nok ikke bakke entydigt op om Macrons ideer om at uddybe eurosamarbejdet med en overbygning, som han havde foreslået. Der havde været en forventning om, at der med Merkels genvalg ville komme gang i den fransk-tyske maskine. Macron havde talt om det, men hvor Tyskland var henne i det, var han spændt på at høre mere om. Merkel skulle nok også bruge meget energi i Tyskland på at få koalitionen op at stå, så det var tvivlsomt, om hun kunne understøtte en meget offensiv fransk dagsorden.

Der var efter statsministerens mening elementer i Macrons tale, der gik for vidt, men at det var positivt, at den havde fokus på reelle problemer såsom migration. Den indeholdt også gode overordnede fokusområder om at etablere et nyt partnerskab med Afrika med massive investeringer i uddannelse, sundhed, energi, samfundsopbygning etc. mod, at der bliver værnet om EU's ydre grænser og mod, at migranter kan returneres til hjemlandene. Spørgsmålet var, hvad den institutionelle implikation var, og flere af talens ideer skulle foldes mere ud, før man kunne tage stilling til dem. Det stod klart, at Danmark ikke kan deltage i et europæisk asylkontor, og det var statsministerens fornemmelse, at appetitten på en sådan idé ville være begrænset fra de andre landes side. Det er en fin vision med et Europa, der garanterer alle aspekter for sikkerhed, men man kunne være uenige om værktøjet. Statsministeren mente ikke, at værktøjet var et lave statsindgreb, men snarere at bygge bro til NATO.

Statsministeren tilføjede, at det – med få forbeholdsundtagelser – var bygget ind i traktaten, at alle EU-lande skulle blive eurolande. Det kunne en fransk vision jo ikke overhale.

Han gjorde Kenneth Kristensen Berth opmærksom på, at han i sit oplæg ville drage omsorg for at referere til digitaliseringens konsekvenser for den håndbårne post.

Holger K. Nielsen havde sympati for, at statsministeren var usikker på, hvordan Tyskland ville agere. Han tilføjede, at det måske godt kunne fungere med et asylkontor, men sagde, at det var vel sådan, at de ideer, som den danske regering havde om, at man skal asylbehandle syd for Middelhavet, også ville blive inkluderet i en europæisk løsning. Hvis man fra dansk side lavede en national løsning, ville man blive en magnet for en masse asylansøgere. Det var altså nødt til at være en form for europæisk samarbejde, så længe man har Dublinsystemet og de åbne grænser.

Den fungerende formand spurgte, om statsministeren var enig i, at hvis man selv styrer sin egen politik, kan man fastsætte en strammere politik end andre lande og dermed i mindre grad blive en magnet for asylansøgere.

Statsministeren svarede, at det handlede om at finde en balance, for der var også nogle realiteter og nogle geografiske forhold, der gjorde det fornuftigt at løfte i flok. Han var tilhænger af at arbejde sammen om at få styr på de ydre grænser. Det krævede en fælles tilgang over for de lande, der genererer migranter, for man kan ikke definere Afrika eller

Mellemøsten væk. Der var altså brug for en samlet strategi, og i nogle henseender kunne Danmark deltage fuldt ud, og i andre henseender kunne Danmark understøtte – som f.eks. ideen om at lave samarbejder med afrikanske lande. Han så ikke en fremtid for sig, hvor man flytter asylansøgningsretten fra Europa til et kontor i Afrika, så når man frem til det, kan man uden om kvoterne starte en individuel asylsagsbehandling, og går den igennem, har man retskrav på at komme ind i Europa. Et ideelt system ville være, at man via UNHCR-kvotestystemet tager de flygtninge ind, som man bliver enige om at tage ind, og til hvilke lande. De lande, der samarbejder om et system og ikke har forbehold, kan muligvis blive enige om det kollektivt. Andre lande med forbehold må så blive enige om, hvad der vil være en fair andel af tage ind.

Statsministeren mente, at det ville være et langt bedre system end det gældende. Spørgsmålet er, hvordan man overgår til kvotestystemet: ved først at lukke af eller ved at tage folk ind via kvoter og så få en accept af, at der lukkes af. Sandheden var nok, at det var en samtidig proces. Hans vurdering var, at udviklingen gik i den rigtige retning – ikke hurtigt, men tog man den nuværende debat i betragtning og sammenlignede den med den, der havde været, da der gik hul på Europa, var det en helt anden. Den nuværende var præget af meget mere realisme og pragmatisme. Det var fint med en fransk præsident, der skubber på.

Holger K. Nielsen mente, at udfordringen var at få adskilt flygtninge fra migranter. Den proces skulle i videst muligt omfang foregå syd for Middelhavet. Det forudsætter et europæisk samarbejde.

Statsministeren bekræftede og sagde, at det i hvert fald ville forudsætte, at man sørger for at skabe sikre faciliteter uden for det europæiske kontinent, hvor folk kan opholde sig, indtil de kan returnere til deres hjemlande eller få nogens vedkommende få adgang til Europa. Spørgsmålet var så, hvordan man håndterer det. Statsministeren så ikke en model for sig, hvor man fik krav på sagsbehandling ved at lægge en hånd på et dansk ambassadeskilt. Han så gerne en fælles model – og den vil Danmark godt kunne deltage i – med faciliteter, der gør, at folk, der flygter fra krig, kan være i sikkerhed. Det mest oplagte ville være at bruge UNHCR-systemet til at finde ud af, hvilke personer der så skal ind i Europa, og hvilke der ikke skal. Han så langt hellere, at man tager kvoteflygtninge ind via fordøren, end at folk bare finder ind via bagdøren.

Forudsætningerne for at lave sådan et system var der endnu ikke, for der var så mange ting, der knyttede sig til det: styr på de ydre grænser, men også at få skabt tilstrækkeligt med partnerskaber med de lande, der generer i hvert fald migranterne. Han valgte at være optimistisk og sige, at tingene bevægede sig i den rigtige retning. Det var også en af grundene til, at man skulle 8 år tilbage for at se så lavt et antal asylansøgere i Danmark, som man havde set inden for det seneste halve år. En anden grund var, at man havde gennemført nationale tiltag, der gjorde, at Danmark var gået fra at være et meget søgt land til at være et mindre søgt land.

Mødet sluttede kl. 10.18